

La Donzella Savia

Versió teatral del conte popular de "La Fustots"

Escrita per Joan Salvador

Personatges per ordre d'aparició:

- 1- Romancer- Bufó
- 2- Comediant -1
- 3- Caporal
- 4- Varis soldats
- 5- Guardia sortin
- 6- Sastre
- 7- Dona del sastre
- 8- Dona 1
- 9- Dona 2
- 10- Venedor mandonguilles
- 11- Venedora 1
- 12- Venedora 2
- 13- Venedora 3
- 14- Caterina
- 15- Compradora
- 16- Pobre
- 17- Rei
- 18- Titellaire 1
- 19- Titellaire 2
- 20- titellaire 3
- 21- Noble 1
- 22- Noble 2
- 23- Noble 3

LA DONZELLA SAVIA

ACTE I

(Cortina de boca tancada. Davant hi ha una gran pancarta amb un romanç)

Quan s'apaguen els llums de sala, un comediant encén els llums de candilejas, que són espelmes; després, entra un altre comediant amb una flauta, el primer marxa i torna amb un tambor. Es posen a tocar i amb un redoblament, apareix un altre comediant amb un punter a les mans; aquest porta una túnica llarga i vella –a sota va vestit de bufó)

(Redoblament de tambor), (lectura de la pancarta-auca)

Romancer: Nobles i cavallers, dames i damiselles!

La història que us vaig a contar
no fa molt que va passar:
tracta de com un Rei
amb una donzella es casà.

(1) Aquí veieu el rei
encara no caminava
a guerres ells ja jugava
barallant-se amb un cadell.

(2) quan ja més gran caminava
per tot el palau corria
tots els baguls remenava
i sempre feia el que volia.

(3) Cavall, llança i espasa
a manejar aviat aprèn
destacant de tots per valent
i enlluerna amb sa cuirassa.

(4) Quan el rei pare fou vell
cedí la corona al seu fill
fou dels exèrcits cabdill
instal·lant-se en el castell.

(5) El dia de la coronació
gran festa es celebrà
tot el poble l'aclamà
demostrant-li devoció.

(6) Tan sols li manca una cosa
per passar el fred de l'hivern
i ajudar-lo en el govern
senzillament, una esposa.

Comediant 1: Ep, mestre! Havent-hi tantes princeses, per què va triar una donzella del poble?

Romancer: Això us volia contar... *(mirant al públic)* La cosa va anar així. Un bon dia al matí...

(Se'n va i mentre els comedians s'emporten els estris s'obren cortines)

(Una plaça a l'Edat Mitjana. A la dreta de l'actor, una cantonada del palau del rei, amb un balcó al xamfrà. Darrera, s'insinua la porta del palau, enfront del públic un carreró i una altra façana i després una arcada amb un carreró fosc. A l'esquerra de l'actor, i a primer terme, la façana d'una botiga tancada amb portalons de cal sastre. És la primera hora del dia i es fa relleu de la guàrdia, s'obren les botigues i arriben venedors i gent del poble. Entren, per primer terme dreta, un caporal i un soldat marcant el pas i el soldat li és difícil seguir-lo)

Caporal: Un... un... un... un..., dos... un... un... un... un..., dos... un...
Atenció! *(dit això el caporal s'atura davant el que està de guàrdia i el soldat que el segueix topa amb ell. Se'l mira ofès i despectiu i pregunta al guàrdia sortint)* Alguna novetat?

Guàrdia sortint: No, caporal.

Caporal: Doncs bé, canvi de guàrdia!

(Els dos guàrdies s'empenyen per canviar-se de lloc amb nerviosisme i torpesa)

Caporal: Us tinc dit que el canvi sempre és per la dreta, pallussos! Quina vergonya em feu passar! Au, anem! Un, un, un... un, dos, un... un. un...
(Marxen tots dos, el soldat intentant agafar el pas. Mentre van marxant, s'obren les portes del taller del sastre).

Sastre: *(Estirant-se, fregant-se les mans es dirigeix a un soldat).* Fa fresqueta aquest matí, però ja en parlarem al migdia!

Dona del sastre: *(Surt amb una escombra feta de brancatge i escombra tot el davant del taller.*
El sastre, mentrestant, entra i surt penjant peces de roba a la façana.
Pel carreró, entra una dona amb un càntir sota el braç per anar a buscar aigua, el deixa sota el broc de la font i s'apropa a petar la xerrada amb la dona del sastre).

Dona 1: Bon dia, mestressa! Sempre la primera en aquesta plaça!

Dona del sastre: No pel meu gust, que enganxada als llençols una estona més m'hi estaria!

Dona 1: Que hi ha novetats a palau? He sentit a dir que el rei ha posat bons ulls en la jove princesa del país del costat.

(Entra una pagesa amb cistells i planta parada. En aquest punt, entra una altra venedora per l'altre carreró i fa el mateix).

Dona del sastre: Di això no en sé res. (*Passen dues dones amb cistells per anar a comprar*) Ahir el rei sortí de palau per anar a cacera.

Dona 1: Me'n vaig. Si alguna cosa sabeu, ja me l'explicareu.

(*Se'n va amb el càntir. Les dones s'afegeixen a la conversa*)

Dona 2: Què em dieu, mestressa? Que el rei ha sortit de palau?

Dona 1: Moltes sortides fa aquest sobirà!

Sastre: I a vosaltres que us hi va, tot el que el rei fa! Vinga, vinga, aneu per feina i deixeu de tafanejar.

Dona 1: I tant que ens hi va! Doncs si l'home es vol casar, en alguna de nosaltres s'hi podria fixar (*totes riuen*).

Sastre: Va, va... deixeu ja de somiar.

Dona 2: De més verdes en maduren...!

(*Entra un altre venedor de mandonguilles. Duu un carro i dues cassoles de pedra*)

Venedor: Mandonguilles estofades, calentes i adobades! Mandonguilles estofades, calentes i adobades! (*Passa pel costat del grupet*) Senyores, ensumeu quina flaire! (*destapant una cassola*) El millor plat per dinar! Animeu-vos, senyores, bon preu us faré!

Dona del sastre: De veritat que fan bona olor! Però avui per dinar ja tinc les sopes de pa.

Dona 1: Aquesta setmana ja n'hi menjat de carn, potser la setmana entrant...

Dona 2: Tan aviat arribi a casa, us enviaré el meu fill amb un tupí. Li poseu dotzena i mitja.

Venedora 1: (*Li diu a l'altra venedora*) Aquest paio acaba d'arribar i ja s'ha fet el jornal, i tot el que ha fet és cridar! Doncs per cridar que no quedi! Ous acabats de pondre...! Ous acabats de pondre!

Venedora 2: Bledes i pastanagues, blat de moro... tendre i sec! Bledes i pastanagues, blat de moro tendre i sec!

Venedor: Mandonguilles estofades, calentes i adobades! Mandonguilles estofades, calentes i adobades!

(*Mentrestant, una altra venedora, amb un sac de blat de moro, i veient el que fan els altres, també es posa a cridar*)

Venedora 3: Blat de moro... blat de moro...

(Tots quatre canten alhora. Surt de la botiga la Caterina, amb un fogó de pedra).

Caterina: Què és aquesta cridòria? Què passa avui al mercat?

Dona 1: Un per l'altre, s'han picat. *(Riuen totes les dones)*

Sastre: Me'n vaig dins, que això sembla un galliner esvalotat.

(Les dones 1 i 2 se'n van)

Dona 2: Adéu-siau mestressa.

Dona 1: Ai, Déu! Que el càntir vessant estarà! Me'n vaig, me'n vaig.

Dona del sastre: Aneu, aneu, i tu filla, què fas?

Caterina: Vaig a coure el dinar.

(La dona del sastre entra a casa, es queda la Caterina amb un ventall al costat del fogó.

Entra una compradora i va a la de les bledes, pastanagues i blat de moro.

Per l'esquerra de l'actor, entren dos soldats i el caporal)

Caporal: *(marcant el pas)* Un, un... *(Els dos soldats amb poques ganes)* Un, dos, un...

Un, un, un, dos, un...

(En veure la Caterina crida) Atenció! Marqueu el pas sense parar *(s'apropa a ella)* Bon dia, Caterineta! Avui estàs... molt... molt *(com buscant una frase genial)* molt... molt... boniqueta! Què estan cuinant les teves precioses mans?

Caterina: Una poció màgica per espantar borinots i pallussos!

Caporal: Saps Caterineta?

Caterina: Em dic Caterina.

Caporal: El Rei m'ha dit que em farà general.

(Els dos soldats s'aturen a escoltar)

Caterina: Perquè no té ningú més per triar.

(Els soldats riuen)

Caporal: *(dirigint-se als soldats)* Vosaltres! U, un, un...

Caterina: Au, seguiu la vostra ronda i sortiu del davant que em feu ombra!

Caporal: Soldats, endavant! Un, un, un... un, dos... *(marxen)*

(Mentre marxen, entra una compradora i va a la venedora de bledes, pastanagues i blat de moro)

Compradora: Què val una mesura de blat?

Venedora 2: Vuit diners.

Compradora: I si me n'emporto dues, a quan m'ho deixeu?

Venedora 2: Va dona, per ser vos qui sou, doneu-me'n set.

Compradora: Au, bah! Agraïts hauríeu d'estar de que us compri. Quatre i no en parlem més!

Venedora 2: Ni vos ni jo, sis!

(La compradora se'n va cap a la que ven blat de moro)

I si fossin sis...? (i) .

Compradora: Si em fas bon preu per la farina de blat de moro, m'enduré tres mesures..

Venedora 3: Per tres mesures, us ho deixaré a deu diners.

Compradora: Us en donaré sis.

Venedora 3: Què hi tinc per guanyar jo aquí?

Compradora: *(Se'n va cap a la primera venedora)*

Venedora 2: Va mestressa, més bon preu no podreu trobar.

Compradora: Això ho dius tu. Me'l venen a més bon preu. No en parlem més, tres mesures a 4.

Venedora 2: *(tot rondinant, va fent els paquets, va embolicant les mesures)*. Res hi trec d'aquest negoci!

Compradora: Bah, deixeu de rondinar! *(Se'n va amb els paquets)*

Venedora 2: *(Se'n va cap a la parada de la venedora 3)*. Males llengües m'han xiulat que hi ha serps en aquesta plaça! Que malvenen mercaderies. Reventen el mercat! I això tan sols té un nom... marraneria!

Venedora 3: Quin insecte t'ha fiblat!

Venedora 2: És més dolça la fiblada d'una abella que compartir plaça amb una companya de feina... sense escrúpols! *(Li dóna un cop de peu a la parada i la llença per terra)*

Venedora 3: *(cridant)* Mala bèstia!

Venedora 2: Mal nascuda! *(S'enganxen pels cabells i els altres corren a separar-les)*.

Soldats 3 i 4: Ordre, ordre! Ordre, ordre! Ordre! *(Surten del lloc i es queden al mig de La plaça badant)*.

Venedora 1: Quietes! Atureu-vos!

Venedora 2: No hi ha lloc en aquesta plaça per a totes dues!

Venedora 3: Jo no la vull tenir al davant!

Venedora 1: Ja us he dit que prou! O pareu, o marxeu totes dues!

Caterina: (I) Per què aquestes baralles?

Venedora 3: Aquesta m'ha tractar de serp!

Venedora 2: I ella a mi d'escurçó!

Caterina: (I I) Bé, prou, no tornem a començar, que el veritable verí l'ha posat la compradora. Llengua teniu per parlar i un cervell que la controla, Per què abans de parar botiga no heu parlat i establert preus i guanys? Au, aneu amb pau dones.

Venedora 2: Tens raó, Caterina, juguen amb la nostra necessitat.

Venedora 3: Perdona, companya.

(Torna al seu lloc i s'ajuden a recollir les coses)

Caporal: Un, un, un... un, dos... Atenció! A veure, responeu-me. Què ha passat aquí, que de lluny he sentit xivarri?

Caterina: No passa res, caporal; unes petites diferències d'opinió entre dues persones, re, no ha passat re.

Caporal: *(imposant-se)* Molt bé, tothom al seu lloc i aquí no passa re.
(Dirigint-se al públic) No hi ha com ser l'autoritat per posar-hi tranquil·litat.
(Mirant als soldats de la porta que estan fora de lloc) I vosaltres, què hi feu Aquí? Vinga, al vostre lloc! *(Els soldats l'obeeixen)*.
Què seria d'aquest poble sense mi!

Caterina: No teniu àvia, veritat caporal?

Caporal: Per què ho dieu?

Caterina: Per res, per res... *(se'n torna cap el fogó)*.

Caporal: Au, anem! Un, un, un... un, dos...

(Entra una pobra i els altres personatges van fent amb silenci)

Pobre: Només tinc aquest rosegó de pa sec, si pogués posar-hi alguna cosa...!

(Ensuma de lluny la flaire de les mandonguilles i la segueix)

Venedor: *(criant)* Mandonguilles estofades, calentes i adobades!

Pobra: No tinc diners per comprar, però si passo el pa per sobre de l'olor de les mandonguilles tindrà més bon gust (passa el pa per sobre la cassola varies vegades). *(El venedor el veu i l'escriu)*.

Venedor: Què fas desgraciat! M'estàs robant les mandonguilles?!

Pobra: No pas home, tan sols el sucava amb l'olor.

Venedor: Tant se val! Les mandonguilles són meves i l'olor també. M'hauràs de pagar.

Pobra: Això no és just, no us he pres res, tan sols l'olor!

Venedor: M'has de pagar l'olor, lladre, lladre! Agafeu-lo, lladre!

(Tots envolten el pobre)

Venedora 1: De què acuseu aquest home que ni tan sols fugia?

Venedor: M'ha robat les mandonguilles!

Pobra: No és pas veritat!

Caterina: A veure, explica't.

Pobra: Jo tan sols he passat aquest rosegó de pa sec per sobre el fumet de la cassola.

Venedor: Jo tinc dret a cobrar!

Caterina: Ja ho crec que cobraràs! *(Treu unes monedes de la butxaca)*. Apropa't venedor, sents el soroll d'aquestes monedes? *(sacsejant-les a prop de les seves orelles)*

Venedor: Sí, sí, escolto el seu soroll *(feliç, pensant en cobrar)*.

Caterina: Doncs aquest soroll és just el preu que cobraràs per l'olor de les teves mandonguilles! *(tots riuen)*

Venedor. *(repetint)* Soroll de monedes, preu de mandonguilles! Soroll de monedes, preu de mandonguilles! *(Intentant entendre el significat)*

Pobra: Gràcies, Caterina, sempre et recordaré.

Caterina: De diners no te'n donaré, però entra a casa i un tros de llonganissa farà companyia al teu pa. Mare, mare... *(cria)*

Dona del sastre: Què vols, filla?

Caterina: Doneu-li un tros de llonganissa en aquesta bona dona.

Dona del sastre: Entreu, entreu... (se'n van cap dins)

(Se senten les gralles i tambors d'una comitiva i apareix en escena els grallers, el bufó, dos cortesans, dos soldats i el rei muntat a cavall. Tota la gent de la plaça aclama el rei)

Tots: Visca el rei! Visca el nostre rei! Visca el nostre sobirà!
(La Caterina no fa gens de cas, continua cuinant. En arribar el rei al centre de l'escena, somriu complagut a tothom fins que s'adona que la Caterina no li fa cas. Aixeca la mà, tots fan silenci i avança cap la Caterina que li dona l'esquena).

Rei: *(Es passeja davant la Caterina, per fer-se veure; aquesta continua sense fer-li cas, a la fi el rei diu)* Ejem... Què estàs fent, noia?

Caterina: No ho veieu? Estic cuinant!

Rei: *(una mica tallad)* I què cuines?

Caterina: Allò que puja i baixa.

(Tots els presents esclaten a riure per sota el nas).

Rei: I bé, on està el teu pare.

Caterina: Treient-les de casa seva.

Rei: Quèeee? *(Tota la gent del voltant fa esforços per no riure).*
Bé, bé... I el teu germà, què està fent?

Caterina: Mata els vius i deixa els morts!

Rei: *(Està totalment enfurismat, però apareix la mare que comença a fer-li reverències i el rei es tranquil.litza una mica).*

Dona del sastre: Oh, majestat, quin honor de parar-se davant de casa nostra!

Rei: *(Encara continua enfadat)* Teniu una filla ben particular!

Dona del sastre: *(amoinada)* Què us ha fet, què us ha dit!

Rei: Diu que cuina... allò que puja i baixa!

Dona del sastre: Cou mongetes... i clar, puguen i baixen a l'olla, puguen i baixen...
Compreneu?

Rei: Sí, sí, és clar... Però també m'ha dit que el seu pare "Les està traient de casa seva"!

Dona del sastre: Ah, sí... És que el meu marit està collint patates, i és clar, les treu de casa seva, que és la terra!

Rei: *(La gent ha deixat de riure i estan tots bocabadats)* I que el germà "Mata els vius i deixa els morts"!

Dona del sastre: Veureu, majestat. El meu fill, pobret, té... polls! I és clar, mata els vius i deixa els morts!

(El rei gira cua i se'n va amb tota la comitiva)

Tots: *(Mentre entren a palau)* Visca, visca el nostre sobirà, visca!

Dona del sastre: Però que has fet filla! No has vist que era el rei!

Caterina: Jo només feia la meva feina.

Dona del sastre: Ai, Senyor, aquesta filla.

Sastre: Què passa, per què rondines?

Caterina: No és re, pare.

Dona del sastre: No t'assabentes de re. El nostre rei s'ha aturat davant de casa! *(Està atabalada)*.

Caterina: No us preocupeu, pare, la mare, que exagera.

Pare: Au, va, entreu a casa (entren).

(Veus dels venedors cridant el seu article i gent que va i ve comprant, dones 1 i 2 i compradora).

Sastre: *(li diu a un soldat)* Ja t'ho deia jo que s'aixecaria el dia! Veus com fa més calor!

ACTE II

(Cortina tancada. El bufó treu el cap per la cortina, tot embolicant-se amb ella, tan sols se li veu el cap).

Bufó: Dames i cavallers, narana... narana... i damisel.les...

(El Comediant 1 treu el cap per un costat de la cortina)

Comediant 1: Ep, mestre! Que continua la història?

Bufó: Sí, i...

(El Comediant 2 treu el cap per l'altre cantó de la cortina)

Comediant 2: Mestre, esteu segur de que el rei es casarà amb la noieta?

Bufó: Sí, però...

Comediant 1: Jo no ho veig tan clar.

Bufó: És que...

Comediant 2: Penso que la Caterina no fa gaire cas al rei!

Bufó: Ho sembla, però...

Comediant 1: A més, no el tracte gaire bé.

Bufó: Sí, però...

Comediant 2: No crec que la Cate...

Bufó: *(cridant)* Prou, prou! Ja n'hi ha prou! Fugiu d'aquí, pocasoltes!

(Surt davant de la cortina)

No feu cas d'aquest parell de gamerosos, jo sé que la història acaba bé. Ara veure el que va passar.

(S'obre el teló i es veu la plaça buida, tan sols hi ha els soldats fent guàrdia davant del palau i algú que passa. El Sastre i la Caterina estan cosint al portal de casa seva).

Sastre: No em sembla bé com vares tractar al rei.

Caterina: Jo no el vaig faltar en res, ell preguntava i jo responia.

Sastre: Però un rei és un rei i se li deu respecte.

Bufó: *(Treu el cap per darrera d'una cortina i els personatges resten estàtics mentre ell parla)*

Això s'embolica. El rei, amb les respostes de la noia, es va picar i va pensar en posar-la en ridícul, cridant-me a mi, el seu bufó, perquè li donés aquest missatge.

(S'acosta al Sastre i la Caterina que recobren el moviment)

Bona tarda mestre sastre, bona tarda Caterina.

Sastre: Guaita! Aquí tenim el bufó reial. Què ens voldrà dir?

Caterina: Bona tarda, Janot, per a mi no ets el bufó reial, tu tens nom con tots nosaltres, i saps que jo t'aprecio perquè ets intel·ligent.

Bufó: Que n'ets de bona Caterina! Has de saber que el rei vol parlar amb tu.

Dona del sastre: *(Ve del carrer amb un cistell)* Ai, Senyor... Què voldrà de la nostra filla el rei?! Ja ho deia jo que s'enfadaria!

Sastre: No dona, no passa res, tan sols vol parlar amb ella.

Caterina: *(dirigint-se al bufó)* Explica, explica...

Bufó: El rei ha dit que després de l'última ronda de la tarda estiguis sota el balcó reial, que et vol parlar.

Sastre: De què li voldrà parlar?

Bufó: Ja ho explicarà. *(Se'n va)* Recordeu, després de l'última ronda de la tarda, sota el balcó.

Dona del sastre: Senyor, senyor... Quina de bona ens passarà!

Caterina: Estigueu tranquil·la, mare, que tot s'aclarirà.

Dona 1: *(Ve acompanyada per Dona 2)* Bona tarda família, hem vist el bufó reial. Què passa alguna cosa?

Dona 2: Que hi ha alguna novetat a palau?

Dona del sastre: El rei vol parlar amb la nostra filla.

Dona 1: Renoi! Això si que és notícia!

Dona 2: Explica'ns, explica'ns!

Sastre: Res més sabem, i ara, apa, anem *(entren a casa)*.

(Les dones, mentre se'n van, es troben amb una altra, i es posen a tafanejar, fent gestos, sense parlar.

Mentre se'n van, entren els titellaires amb un bagul i estris de comediant).

Titellaire 1: Ep, companys! Aquesta plaça sembla bona per a la nostra actuació.

Titellaire 2: Veig poca gent.

Titellaire 1: Nosaltres cridem que ja vindran!

Titellaire 3: Anem per feina.

(Es posen a muntar el teatret)

Titellaire 1: Atenció, atenció, ciutadans d'aquesta vila! Dintre de poc començarà el gran espectacle dels més grans comedians! *(Espera expectant)*.

Titellaire 2: En un tres i no res començarà la gran actuació! *(Espera...)*.

Titellaire 3: Jocs de màgia, il·lusió, titelles i cançons *(Espera...)*.

Titellaire 1: *(Dirigint-se als seus companys)* Ara veureu! Per a veure el nostre espectacle, no haure de pagar re de re!

(De sobte, s'omple la plaça de gent envoltant els titellaires)

Titellaire 1: Bé, nobles dames i senyors, comença la gran funció!

Titellaire 2: I perquè no hi hagi ningú dret, poseu-hi tots a terra el vostre culet!

(Tots seuen entre bromes)

Titellaire 1: A tots vosaltres presentem una bonica història, que ens explicaren uns beduïns del desert.

N'era una vegada un home que caminava sol pel desert.

(S'obre la cortina i es veu una titella com arrossegant-se pel desert)

Titellaire 2: *(Home)* Que cansat estic, tinc molta set i no he menjat res. Bon Déu, si tingués una palmera per reposar a la seva ombra...

(de sobte apareix una palmera)

Oh, oh, oh! Una palmera, ni gran ni petita, just el que necessito.

(Es posa a descansar a sota)

Però, bon Déu, si tingués aigua per veure... *(l apareix una font)*

Oh, oh, oh! Una font *(es posa veure)*

Oh, bon Senyor, si tingués una casa que ve n'aniria! *(l apareix una casa)*

Oh, oh, oh! Una casa, ni gran ni petita, just el que necessito.

Bé, Senyor, si tingués una dona per a compartir tot això *(i apareix una dona)*

Titellaire 3: *(Dona)* Hola, hola! Que et vols casar amb mi?

Titellaire 2: *(Home)* Sí, sí, però... penso que tot això no pot ser veritat!

(Dit això tot desapareix)

Oh, oh, oh! On són la palmera, la font, la casa, la dona? Oh, oh, oh!

(l trist se'n va caminant)

Titellaire 1: I contaven els beduïns que alguna vegada encara veuen un home caminant tot sol pel desert.
(*Treu un barret i va a passar-lo*)
I si el conte us ha agradat, si voleu tenir la bondat... unes monedes sisplau!
Gràcies, gràcies, gràcies!
(*Tots s'aixequen i van marxant sense donar re*)

Dama 1: A mi no m'ha agradat gens! No acaba bé, aquesta història!

Dama 2: Jo no l'he entès!

Dama 3: Són tan estranya aquella gent del desert!

(*El Titellaire 1 s'acosta als nobles*)

Titellaire 1: Si volguéssiu ser generosos, nobles senyors!

Dama 1: Ai, fuig, fuig! Aquestes històries no m'entreenen!

Dama 3: Sí, sí, són massa tristes!

Titellaire 1: Però si voleu...

Dama 2: Anem, tenim pressa! El rei ens espera per berenar.

(*Marxen els nobles*)

Titellaire 2: (*amb la titella a les mans*) Desagraïts, ignorants!

Titellaire 3: Deixa'ls estar, no en traurem res!

Caterina: No us enfadeu amb la gent del poble, que no tenen gaire diners.

Titellaire 1: Però nosaltres no tenim ni per menjar!

Sastre: Això no és problema! Veniu a casa, ens repartirem una escudella que tenim feta i, amb sort, algun dineró caurà.

Caterina: Ens agraden molt els artistes i sempre són benvinguts.

Titellaire 1: En honor a la teva gentilesa, té aquesta petita futilesa (*i li dona un ram de flors que porta amagat. La Caterina el recull*).

Sastre: Passeu, passeu.

(*Abans d'entrar, apareixen en escena dos soldats i el caporal*)

Caporal: Un, un, un, dos... un

Sastre: Mira filla, és l'última ronda de la guàrdia. Has d'anar a veure el rei.

Caterina: Sí, pare.

Caporal: *(Sense parar de desfilat) Un, un, un, dos... un*
(Saluda ridículament a la Caterina i aquesta, quan el caporal es gira, li fa llengotes. Els soldats desapareixen d'escena, la Caterina s'arregla pentinat i vestit, i es planta davant del balcó reial.
Apareix un soldat que anuncia el rei)

Soldat: Sa Majestat, el... el.... el

(Al seu costat està l rei i li parla a l'orella) ... el Rei!

Rei: Quin és el teu nom, noia?

Caterina: Em dic Caterina, majestat.

(Apareix el Bufó i tothom queda estàtic)

Bufó: Aquí comença l'embolic. El rei està empipat perquè la Caterina el va posar en ridícul davant de la gent i en venjança la vol posar en ridícul a ella.

(Les figures tornen a tenir moviment)

Rei: Caterina, diuen que ets molt intel·ligent! Et posaré tres proves, si les passes, et casaràs amb mi i seràs reina!

Caterina: Vos direu, majestat.

Rei: La primera, ens portaràs un cistell ple de rialles. Si ho fas, et diré la segona prova.

(La Caterina pensa una mica)

Caterina: Demà ho tindreu, majestat.

(El rei marxa)

Dona del sastre: *(Està escoltant des de la porta de casa)* Ai, filla, en quin embolic t'has posat!

Caterina: No us preocupeu, mare, que ho tinc tot pensat!

(Entren a casa. Entra el bufó, sol a escena)

Bufó: La Caterina va demanar al seu pare i germans que cacesin quants ocells vius pogueren, i pintant-los de colors i traient algunes plomes, els posà dintre el cistell.

(El bufó se'n va. Surt la Caterina amb un cistell i l'entrega al soldat de la porta)

Caterina: Doneu això al rei i dieu que obri el cistell quan estigui reunit amb tots els seus cortesans.

(El soldat recull el cistell i entra a palau. Llavors, surt el bufó).

Bufó: El rei, quan estava amb tots els cortesans, va obrir el cistell, sortiren de dins volant tots els ocells, i pintats d'aquella manera, tothom va escliar a riure.

(Se senten grans rialles de dins del palau)

Sastre: Què passa dintre del palau?

Caterina: Doncs que el rei ha vist que el cistell estava ple de rialles!

Sastre: Vols dir que has guanyat la primera prova?

(Surten al balcó 4 dames nobles amb grans rialles)

Dama 1: *(rient)* Ja, ja, ja... quan el rei ha obert el cistell, ... ja, ja, ja...

Dama 2: *(rient)* Ja, ja, ja... amb tots aquells ocells pintats d'aquella manera...

Dama 3: *(rient)* Ja, ja, ja... i aquell desplomat que s'ha posat sobre la corona de la Comtessa? Ja, ja...

Dama 4: *(rient)* Ja, ja, ja... I aquell parell d'ocells que perseguien al bufó? Ja, ja, ja...

Dama 1: I com ens ha fet riure el nostre sobirà! Semblava que portés un cistell ple de rialles!

Sastre. *(parlant a la Caterina)* Doncs sí, noia, em sembla que aquesta l'has guanyat.

Caterina: És molt possible, pare.

Soldat: *(Entra el soldat al balcó i fa sortir a tots els nobles)* Atenció! Sa... sa... majestat

(Entra el rei al balcó i es retira el soldat)

Rei: Caterina, de bo de bo que has guanyat! Veurem si ho fas amb la segona prova!

Caterina: Com vos vulgheu, majestat.

(El rei es queda pensatiu i de sobte diu)

Rei: La segona prova serà aquesta: Diga'm exactament, quants estels hi ha en el cel.

Caterina: Això és molt fàcil, majestat. Doncs hi ha la mateixa quantitat que grans de sorra a la platja vora el mar. I si dubteu del que dic, compteu-los!

(El rei es gira i se'n va dient)

Rei: Bufa, bufa i rebufo!

Bufo: *(La gent es queda estàtica)* La situació està al roig viu! El rei està empipat, la Caterina contenta, tan sols queda una prova. Ja veureu, ja, el que passarà!

(Va marxant, però torna)

Ah, suposo que us haureu fixat com el caporal de la guàrdia n'està de boig per la Caterina. I ell no se'n adona que una noble està boja per ell! Tot això encara embolica més la troca"

(Surten els 4 dames nobles de palau)

Dama 1: (parlant entre elles) Fixeu-vos. Com es pot comparar aquella mossa del poble amb mi, tota una dama!

Dama 3: Realment, el teu caporal té palla a l'ull.

Dama 2: No hi ha comparació!

Dama 4: És una mossa sense futur!

Dama 3: I si li féssim alguna burleta?

Dama 1: Sí, sí així ens enriurem d'ella!

Dama 4: Hola, Caterina!

Dama 2: Tenim entès que ets molt espavilada!

(Totes riuen)

Dama 3: I com que tenim un dubte, et venim a preguntar.

Caterina: Vosaltres direu.

Dama 1: Doncs mira. Hem de dur un plat ple de farina i sal, sense que es barregin ni mica. Com ho podem fer?

Caterina: Això és molt senzill, ara veureu. (Entra a casa)

(Totes riuen)

Dama 3: Pobra mossa! S'ho ha cregut que es pot fer!

(Entra la Caterina amb un plat i dos gerres. Li dona el plat a la Dama 1.)

Caterina: Preneu el plat ben fort.

Dama 1: Així?

Caterina: Sí (li omple el plat de farina)

Dama 2: Ja està ple de farina, però i la sal?

Dama 3: Sense que es barregi, eh!

Caterina: Doneu-li la volta al plat.

(La farina cau per terra i la Caterina omple l'altre costat de sal)

Dama 4: Ja està ple de sal, però i la farina?

Caterina: L'he posat al plat! Mireu-lo!

(La Dama 1 gira el plat, per mirar-ho i cau la sal)

Jo he fet el que meu dit, he posat la farina i la sal al mateix plat, sense barrejar!

(Marxen totes rondinant.)

(La Caterina diu, parlant per ella mateix mentre escombra el terra)

Poca feina tenen per fer aquestes dones!

Bufó: Caterina, Caterina! El rei vol parlar amb tu davant de tot el poble. Estigues preparada, doncs et farà l'última prova.

(Entren un soldat tocant el tambor)

Soldat: *(Llegeix d'un pergami)* Per ordre de sa majestat el rei, s'ordena a tots els habitants d'aquesta vila estiguin presents a la plaça per veure i escoltar l'última prova de sa Majestat a la Caterina!

(Es va omplint la plaça de gent)

Dona del sastre: Ai, senyor! Tot aquest rebombori és per causa teva, filla! Com acabarà això!

Sastre: Deixa, dona, deixa, que fins ara tot va bé!

Caterina: No us preocupeu mare! Si a dues proves he anat bé, d'aquesta també me'n sortiré!

(Apareixen en el balcó els nobles que es retiren a l'entrar un soldat anunciant)

Soldat: Sa rei... el majestat!

Rei: Bé, Caterina. Haig de reconèixer el teu enginy. Jo compliré la meva paraula si trobes solució a l'última prova. Caporal, doneu-li el cistell!

(El caporal li dóna el cistell ple d'ous)

Caterina, dintre d'aquest cistell hi ha ous bullits. Si pots fer que surtin pollets d'aquests ous bullits, jo em casaré amb tu!

Caterina: Si m'espereu un instant, us daré la resposta majestat.

(Entra a casa, tothom està amb expectació)

Dama 4: Això és molt difícil!

Dama 1: No ho podrà resoldre.

Dona 1: Aquesta si que és una bona ensarronada!

Dona 2: Pobra Caterina!

Bufó: Ja quasi estem al final de l'embolic. La Caterina entrà a casa, agafà unes grosses sardines de la cuina que tenien per dinar i les plantà en un test, de forma que sortissin les cues, i això és el que mostrarà al rei.

Caterina: *(Surt portant un test amb dues sardines plantades)*

Rei: Que t'has tornat boja, Caterina? Què fas plantant sardines?

Caterina: Senyor rei. És més fàcil que aquestes sardines creixin, que dels ous bullits pollets neixin!

(Grans rialles en tota la plaça)

Rei: Molt bé, Caterina. Has demostrat enginy i valor per a exposar-ho, i complint la meva paraula, si tu vols, i els teus pares consenteixen, podem casar-nos.

Dona del sastre: Com disposeu, majestat!

Sastre: Si ella ho vol...

(Silenci amb expectació a tota la plaça)

Bufó: Tu ho vols, Caterina?

Caterina: Doncs...

(Tothom s'acosta a ella. Gran expectació i silenci. Ella dubta)

Doncs...

Bufó: Què?

Caterina: Doncs... *(un llarg espai)* Sí, vull.

(Un gran esclat de la gent)

Gent: Visca la Caterina! Visca la nova reina!

Es tanca teló i es torna a obrir) Final amb música, (es pot fer el recitat amb ritme de RAP)

Bufó: Si la comèdia us ha agradat
tingueu paciència, no s'ha acabat
que els personatges ara us diran
que quan la feien s'ho passaven gran

Comediant 1 i 2:

Quan ens trobàvem per assajar
tots esperàvem en estrenar
i ara que l'obra s'ha representat
molt satisfets ens hem quedat.

Soldats: Un, dos, un, dos
sempre ens marca el caporal
un, dos, un dos,
com si fos un general.

Caporal i una dama:

Aquest pòtol sempre he dit
que el voldria per marit.
Vés per on no m'he adonat
fins que ella m'ho ha explicat.

Sastre i dona del sastre:

Aquesta filla entremaliada
mireu tots la que ha muntada
sort que tot acaba bé
i dins de poc noble seré.

Dones 1, 2 i compradora:

Diuen que som les "marujes"
ho deu dir algun granuja
i les llengües trinxaríem
als que han dit xafarderíes.

Venedores 1, 2, 3 i venedor de mandonguilles:

En el mercat sempre procuro
del que venc guanyar-me un duro
i com aquell que no diu res
jo procuro treure'n tres.

Pobra: En assumptes del menjar
mai no en tinc ni per sopar
sort que dintre del sarró
sempre hi porto un rosegó.

Dames: A la noblesa com veieu
mai ens falten els fideus
i no volem menjar pa
perquè ens podem engreixar.

Titellaires:

Si us voleu entretenir
a la plaça heu de venir
les titelles que veureu
les portem a tot arreu.

Rei i Caterina:

Per si no teniu memòria
aquí s'acaba la història
i si teniu agraïment
podeu fer un aplaudiment.

FI

La donzella savia

Obra escrita per en Joan Salvador a partir del conte popular "La Fustots"

Aquesta obra està sota els drets de Creative Commons amb la llicència "Reconeixement" (by), la qual especifica que se'n pot fer qualsevol ús d'explotació, incloent una finalitat comercial, així com obres derivades i distribució sense cap restricció. En qualsevol cas d'explotació de la present obra, farà falta reconèixer la autoría.

Per contactar amb l'autor:

joan@joansalvador.net

